

իր ժամանակը : (Թագաւորներն յարգութիւն ու բանաստեղծները պատիւ կու տային իրեն , և ամենէն աւելի ծանր վէճերու մէջ վճռատու կ'ընտրուէր : Բայց պիտի պաշտօնով մը ահա Սիննէսինկերաց կռուոյն մէջ մտաւ՝ անդառնալի վճիռ մը տալու համար . և նոյն առթիւն մէջ ալ ցրցուց իր ընդհանուր գիտութեան ընդարձակութիւնը :

Հետաքրքրական վիճակագրութիւն :

Բնագիտացի բանասիրական օրագրի մը մէջ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը կարդանք Սեծին Բրիտանիոյ երկաթուղեաց վրայ :

Բնագիտացի միացեալ պետութեան մէջ 8,024 մղոն (1,288 բիւրամղ . 30) երկայն երկաթուղիք կան բոլորովին լմնացած , որոնք ծայր ծայրի բերելով ու մէկ գծի վրայ , ամբողջ երկրագունտս կը շրջապատեն ու կ'աւելնան : Բայց ուղիքս արժեցին 286 միլիոն լիրա սղէութիւն : Սեծագործութեանց կողմանէ Բնագիտ ունի 50 մղոն (80 բիւրամղ . 46 հազարամղ .) երկայնութեամբ ստոր երկրեայ ճամբաներ . մայրաքաղաքին շրջակաները միայն 11 մղոն (17 հազարամղ . 70) երկայն այսպիսի ճամբաներ կան : Հողէ ամբարտակները կը չափեն 550 միլիոն խորանարդ եարտ , որոնք կրնան ձեւացնել բուրգն մը մղոն ու կէս բարձր , ունենալով խարխիս աւելի լայն քան զպարտեզն Սէնդ-Ղէյմս : Ըոգեշարժ կարաւանները տարուէ տարի կ'ընթանան 80 միլիոն մղոն (12,874, 519 բիւրամղ .) այս ճանապարհաց վրայ , բաղկանալով 5,000 տեղաշարժ մեքենաներէ և 150 հազար վախճանէ : Տարին կը սպառուի 2 միլիոն դոն կամ տակառաչափ հանքածուխ (դոնն է 1,016 հազակր .) . որով մէկ ըոպէի մէջ 4 դոն հանքածուխ կը շոգիացնեն 20 դոն ջուր :

Բմէն տարի 20 հազար դոն երկաթ կը գործածուի նորոգութեանց համար ,

և 300 հազար գերան ճամբաները գտնուողներու : Բայց երկաթուղեաց վրայ կը գործածուին ուղղակի կերպով 90 հազար ոգիք , իսկ երկրորդաբար 40 հազար ոգիք , ընդ ամէնը 150 հազար ոգիք . որոնք իրենց կանամբքը և որդուկք կը կազմեն ժողովուրդ մը 500 հազար ոգիէ բաղկացեալ , որ է ըսել Բնագիտացի բոլորական բնակչաց 1 առ 50 երկաթուղեաց կը վերաբերի : Յամին 1854 , Բրիտանական երկաթուղիքը 111 միլիոն ճանապարհորդ տեղափոխեցին , և ըստ միջական հաշուի իւրաքանչիւր ճանապարհորդ ընթացաւ 12 մղոն . նոյն տարուան մուտքն եղաւ 20,215,000 լիրա սղէութիւն : Պատահաբար թիւն ինչուան հիմա ելաւ 1 առ 7,195,343 ճանապարհորդ : Երկրորդական հեռագրութիւնն ալ կը գրաւէ 7,200 մղոն , և ունի գոնէ մինչև հիմա 36 հազար մղոն երկայնութեամբ թել :

Վիճակագրութիւն Միացեալ նահանգաց Ամերիկոյ :

Ըստ անգամ Բազմավիպիս էջերուն մէջ , ինչպէս յայտնի է ընթերցողաց , վիճակագրական տեղեկութիւններ դրած ենք այլ և այլ տէրութեանց վրայօք , որոնք կը լսենք թէ հաճոյ կ'անցնին ընթերցողաց . աս պատճառաւ լաւ համարեցանք կարգով գոնէ գլխաւոր տէրութեանց վրայ չափաւոր տեղեկութիւններ տալ աս տարուան ընթացքիս մէջը . և որովհետեւ Բմերիկայի տէրութեանց վրայ քիչ անգամ խօսուած է , անոր համար աս անգամուս Բիացեալ նահանգաց վրայ կը խօսինք որ զրեթէ հիմակուան աշխարհքիս առաջին կարգի տէրութեանց մէկը կրնայ սեպուիլ : Բրդ Բիացեալ նահանգաց սահմանը Բրեւէթէն Բրանդեան (վկիանոսն է , Հարաւէն) Բիւիդոյի ծոցը , Հարաւային-Բրեւիտաքէն՝ Բիւիդոյի հասարակապետութիւնը , Բրեւիտաքէն՝ Խաղաղական